

Nefndasvið Alþingis
Umhverfis- og samgöngunefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 5. október 2015
Tilvísun: FMS1510046/00.08.00

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um náttúruvernd nr. 60/2013 með síðari breytingum (varúðarregla, almannaréttur, sérstök vernd, framandi tegundir o.fl.). Þingskj. 140 – 140. mál.

Vísað er til beiðni frá nefndasviði Alþingis, sem barst með tölvupósti þann 24. sept. sl. um umsögn um frumvarp til breytinga á lögum um náttúruvernd nr. 60/2013.
Ferðamálastofa þakkar veittan skilafrest.

Almenn umsögn:

Náttúra Íslands er meginaðdráttarafllandsins fyrir ferðamenn. Kannanir benda til þess að erlendir gestir okkar komi margir til landsins með þá fyrirfram mótuðu hugmynd að hér grundvallist umgengni okkar við umhverfi og náttúru á verndunar – og sjálfbærnisjónarmiðum. Mikilvægt er að lagaumgjörðin endurspegli þær væntingar sem slíkar hugmyndir byggja á, þannig að ekki verði skil milli væntingar gesta okkar og upplifunar þegar á hólminn er komið.

Það er mat Ferðamálastofu að varúðarregla laganna sé mikilvæg hvað náttúruverndina varðar. Mikilvægt er að innihald hennar sé skýrt og valdi ekki óvissu en mikilvægt er að ljós sé hvernig beri að beita henni og því tekur Ferðamálastofa undir þær breytingar sem gerðar eru á 2. gr. frv.

Ferðamálastofa gerir ekki athugasemdir við að kveðið verði á um stjórnunar- og verndaráætlanir í stað umsýsluáætlana, sbr. 3. gr. frv., en ítrekar fyrri ábendingar sínar um mikilvægi þess að í slíkum áætlunum sé mótuð atvinnustefna fyrir friðlýst svæði til lengri tíma, bæði varðandi skammtímaverkefni sem óskað er eftir að unnin séu innan svæðanna (s.s. kvikmyndagerð) og almennar reglur um langtíma atvinnurekstur sem byggir afkomu sína að öllu eða miklu leyti á umgengni við hið friðaða svæði. Friðuð svæði geta t.d. verið mikilvæg undirstaða ferðaþjónustu, en tryggja verður samræmingu slíkrar starfsemi við þau sjónarmið sem liggja til grundvallar friðlýsingu.

Ferðamálastofa vill velja upp þeim möguleika að tekið sé tillit til hljóðvistar í umfjöllum um vélknúin ökutæki, og hvort rétt sé að beita e.k. friðunarákvæðum þar sem það á við. Er hér sérstaklega átt við umferð vélsleða, sem og umferð sérstaklega háværra ökutækja, s.s. vélhjóla. Á sama hátt má velja fyrir sér hvort móta eigi setja þurfi ákvæði um flugumferð og t.d. þyrluferðamennsku m.t.t hljóðvistar og þolmarka.

Ferðamálastofa bendir á að mikilvægt sé að stefna í aðgengismálum friðaðra svæða sé mótuð með hliðsjón af friðlýsingarákvæðum og markmiðum friðlýsingar hverju sinni.

Ferðamálastofa vekur athygli á mikilvægi þess að tryggð verði samhæfing laganna um náttúruvernd og áforma um fjármögnun uppbyggingar og viðhalds á vinsælum ferðamannastöðum sbr. frv. til laga um uppbyggingu innviða til verndunar á náttúru Íslands og menningarsögulegum minjum sem nú er til meðferðar á Alþingi.

Ferðamálastofa bendir á mikilvægi þess að gjaldtökuákvæði taki mið af og afstöðu til þeirrar almennu umræðu sem átt hefur sér stað um gjaldtöku á ferðamannastöðum undanfarin misseri. Löggjafinn þarf að gefa til kynna skýra afstöðu til þess hvort slíkar heimildir eiga að liggja til grundvallar stefnumótun og áætlanagerð á sviði uppbyggingar á íslenskum ferðamannastöðum til framtíðar, eða hvort leita eigi almennra leiða til að tryggja samfellu í uppbyggingu ferðamannastaða á Íslandi.

Forsendur umsagnar:

Forsendur Ferðamálastofu: Ferðamálastofa byggir umhverfisstefnu sína á sjálfbærri og ábyrgri ferðamennsku. Náttúra Íslands er sú auðlind sem ferðapjónustan á Íslandi byggir á til framtíðar. Í kynningu og ímyndarsköpun hefur ferðapjónustan á Íslandi lagt áherslu á hreinleika og lítt snortna náttúru landsins en skv. könnunum er náttúra Íslands helsta forsenda heimsóknar um 80% erlendra ferðamanna til Íslands. Styrkur Íslands sem ferðamannalands felst því einkum í sérstakri og lítt raskaðri náttúru landsins. Náttúra Íslands er varan sem íslensk ferðapjónusta er að selja og ákaflega mikilvægt að henni sé ekki spillt. Þegar farið er af stað með áætlanir og framkvæmdir á ferðamannastöðum er mikilvægt að þær séu byggðar á vandaðri greiningu og rannsóknum og unnar af varkárni og virðingu fyrir viðkvæmri náttúru Íslands, samfélagsins og sögu.

Ferðamálastofa er reiðubúin að koma á fund nefndarinnar til að fylgja eftir umsögn sinni og svara þeim spurningum sem kunna að vakna.

Virðingarfyllst,
F.h. Ferðamálastofu

Örn Þór Halldórsson, umhverfisstjóri

